

معنی ابیات ← باران محبت

بیت ۱: از شبنم عشق، خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد

تشبیه ← شبنم عشق (عشق به شبنم شبیه شده است که خاک را گل کرده است؛ این ترکیب، اضافه تشبیهی است)
 تلمیح ← اشاره به داستان خلقت انسان
 مراعات نظیر (تناسب) ← خاک و گل
 مجاز ← صد (مجاز از بسیار)
 واج آرای ← تکرار واج «ش»

بیت ۲: سرنشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فروچکید و نامش دل شد

تشبیه ← سرنشتر عشق (عشق به سر نشتر تشبیه شده است که رگ روح را بریده. این ترکیب اضافه تشبیهی است)
 استعاره ← رگ روح (روح را به انسانی تشبیه کرده است و یکی از خصوصیات انسان را که روح است در مضاف آورده؛ این ترکیب اضافه استعاری است)
 مراعات نظیر (تناسب) ← رگ و روح و دل

بیت ۳: گر من نظری به سنگ بر، بگمارم از سنگ، دلی سوخته بیرون آرم

استعاره و تشخیص ← دل سوخته سنگ (تشخیص است و می دانیم هر تشخیصی، استعاره است)
 تکرار ← سنگ
 واج آرای ← تکرار واج «گ» و «ب»
 کنایه ← دل سوخته (کنایه از دل پر از معرفت و شناخت و تکامل یافته)

معنی ابیات ← شعر خوانی: آفتاب حسن

بیت ۱: بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست بگشای لب که قند فراوانم آرزوست

تشبیه ← رخ معشوق به باغ و گلستان
 استعاره ← قند (استعاره از سخنان شیرین معشوق)
 مراعات نظیر (تناسب) ← باغ و گلستان / رخ و لب
 موازنه ← کلمات دو مصراع نظیر به نظیر هماهنگ هستند (بنمای و بگشای - رخ و لب - که و که - باغ و قند - گلستانم و فراوانم - آرزوست و آرزوست؛ این آرایه برای رشته ریاضی و تجربی نیست)
 کنایه ← بگشای لب (کنایه از سخن بگو)

بیت ۲: ای آفتاب حسن، برون آدمی ز ابر کان چهره مشعشع تابانم آرزوست

استعاره ← آفتاب حسن (استعاره از معشوق که همان شمس تبریزی است)
 تشبیه ← آفتاب حسن (حسن به آفتاب تشبیه شده است؛ این ترکیب اضافه تشبیهی است)
 کنایه ← از ابر بیرون آ (کنایه از خودت را نشان بده و نمایان شو)
 جناس غیرهمسان ← «آ» و «آن»
 مراعات نظیر (تناسب) ← آفتاب و ابر / آفتاب و مشعشع و تابان

◇ بیت ۳: گفتی ز ناز «بیش مرنجان مرا، برو» آن گفتنت که «بیش مرنجانم» آرزوست

تکرار ← بیش مرنجان

اشتقاق ← گفتی و گفتن (از یک مصدر هستند؛ این آرایه برای رشته ریاضی و تجربی نیست!)

◇ بیت ۴: زین همرهان سست عناصر دلم گرفت شیر خدا و رستم دستانم آرزوست

استعاره ← شیر خدا (استعاره از حضرت علی(ع))

تلمیح ← اشاره به داستان شاهنامه (رستم)

واج آرایی ← تکرار واج «س» (دقت کنید که حرف «ص» نیز در این واج آرایی محسوب می‌شود چرا که «ص» و «س» یک واج هستند)

کنایه ← دلم گرفت (کنایه از ناراحت و مأیوس شدم)

◇ بیت ۵: دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست

استعاره ← دیو و دد (استعاره از موجودات و آدم‌های پست)

کنایه ← گرد شهر گشتن (کنایه از همه جا را جست‌وجو کردن)

مراعات نظیر (تناسب) ← دیو و دد

تضاد ← دیو و دد با انسان

مجاز ← شهر (مجاز از همه جا)

◇ بیت ۶: گفتند یافت می‌نشود، جست‌هایم ما گفت آن‌که یافت می‌نشود آنم آرزوست

تکرار ← یافت می‌نشود

اشتقاق ← گفتند و گفت (از یک مصدر هستند)

◇ بیت ۷: پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست

تلمیح ← پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست (اشاره به آیه لا تدرکه الابصار و هو یدرک الابصار: چشم‌ها او را نمی‌بینند و او چشم‌ها

را درک می‌کند)

تضاد ← آشکار و پنهان

تکرار ← دیده‌ها/ پنهان